

Odvolaávame sa na Váš list č. 10 /bez dátumu/ a ďakujeme Vám za pozornosť, ktorú vo veľkej miere venujete našej strane.

Sme si plne vedomí toho, že sme stranou štátotvornou a ako takí vieme i to, že tam, kde je založená jedna strana, má právo schôdzu si zvolat' i strana druhá a preto vôbec neberieme v úvahu Vašu výtku ohľadom našej návštevy v Dol.(ných) Kočkovciach alebo v Nosiciach. Za prednáškou nášho spolupracovníka br.(ata) Kuchtu /čiže ako ho vy menujete: "nejakého Kuchtu"/ si plne stojíme, lebo sme si vedomí toho, že ani jedným slovíčkom nespriečil sa proti stanovám strany, ináč povedané, ani jedným slovom nebúril proti strane druhej, čo môžeme dokázať jeho prednáškou. Skutočne by sme radi vedeli, kto z "našich ľudí! /ako Vy píšete, hoci my sme toho názoru, že Vaši i naši ľudia sú tvorcovia jedného celku - štátu/ prišiel k Vám s ponosou na spomenutú prednášku /alebo azda rečníka?/, aby sme mu mohli prihlášku vrátiť, lebo nechceme vidieť medzi sebou ľudí, ktorí majú ľživé ústa a tvrdia, že naši spolupracovníci šli na dakoho s terorom.

Náš list neberte azda ako ospravedlnenie, lebo nemáme sa za čo ospravedlňovať; náš list je len slušnosťou: odpoveď na list. Lebo, lebo keby sme my azda chceli napísať list taký, ako vy nám, azda mali by sme tiež fakty proti a tiež vedeli by sme použiť tie isté hrozby čo Vy. Je preto celkom zbytočné upozorňovať nás na takéto veci a pripomínať, že sme i my stranou štátotvornou! My to vieme a je len našim najvrúcnejším želaním, aby všetci členovia i Vašej strany si to plne uvedomili a potom nebudeme sa deliť na demokratov a komunistov, ale budeme si vedomí toho, že sme jeden - malý slovenský národ, ktorý má vztýčený jeden cieľ - rovnoprávnosť a spravodlivosť.

Bolo by nám veľmi nemilé, keby sme si začali vypisovať takéto listy, keď máme pred sebou iné ciele, vznešenejšie: národ zjednotiť a pre národ pracovať.

Za: okr.(esný) tajomník

Slovenský národný archív Bratislava, f. Demokratická strana, 403 - 85 - 1.

Dokument č. 9

Obežník ústredného sekretariátu DS č. 3 z roku 1945 o prijímaní Maďarov a Židov do Demokratickej strany.

Obežník č. 3/1945 prez.

Vec Maďari a Židia v DS

D ô v e r n é !

Obežník č. 3/1945 org.

Expozitúram ústredného sekretariátu v Košiciach, Banskej Bystrici a Žiline, všetkým okresným sekretariátom (pokiaľ nie sú zriadené predsedom okr.(esných) organizácií).

Úrad Predsedníctva SNR oznámil Ústrednému sekretariátu DS listom z 19. mája 1945 č. 391/45 - Ú, že Predsedníctvo SNR na svojom zasadnutí 18. mája 1945 sa rozhodlo, že do politických strán nemajú byť prijímaní Maďari. Občania maďarskej národnosti môžu byť prijatí do politických strán len vo výnimočných prípadoch, napr. keď sa zúčastnili odboja proti fašizmu, zúčastnili sa národného povstania, trpeli za svoje demokratické zmýšľanie alebo za svoj lojálny a pozitivistický postoj k ČSR a pod. O takejto výnimke musí však vždy rozhodnúť ústredný sekretariát tej - ktorej strany.

Ak boli prijaté za členov DS osoby maď.(arskej) národnosti proti intenciam tohto obežníka, nech sú ihneď z DS vylúčené resp. nech sú prípadné návrhy na výnimky poslané Ústrednému sekretariátu DS v Bratislave spôsobom, určeným v obežníku č. 1/1945 org. K návrhom na udelenie výnimky treba priložiť doklady o činnosti menovaného, prípadne pripojiť zápisnice o výpovediach tých hodnoverných osôb, ktoré majú vedomosť o činnosti menovaného.

Zákaz platí pre obe strany: DS i KSS.

Okresných tajomníkov okresných sekretariátov činíme zodpovedných za presné dodržanie horeuvedených smerníc a za ich prevedenie.

Žiadame, aby tajomníci okr.(esných) organizácií v mesačných správach, ktoré budú predkladať podľa obežníka č. 2/1945 org. bod 4, uviedli aj to, koľko Maďarov vylúčili zo strany v zmysle tohto obežníka resp. koľko ich navrhli na výnimku. Ďalej treba v tejto správe uviesť aj to, ako zachováva tieto smernice KSS.

Keďže sa množia aj dotazy ohľadne prijímania Židov do DS vydávame v súvislosti s touto otázkou túto smernicu:

Pre Demokratickú stranu je nerozhodné, k akému náboženstvu sa čl.(československý) občan hlási. Pri prijímaní členov náboženstva židovského je preto rozhodujúce, k akej národnosti sa hlásia, resp. sa hlásili predtým a najmä akou rečou obcujú v rodinnom kruhu. Ak sa teda hlásili za Maďarov alebo Nemcov, alebo v súkromnom živote hovoria po maďarsky alebo nemecky, treba sa voči nim zachovať práve tak, ako voči Maďarom a Nemcom.

V Bratislave dňa 6. júna 1945.

Dr. Jozef Kyselý v. r.	Dr. Fedor Hodža v. r.
organizačný referent	generálny tajomník

Slovenský národný archív Bratislava, f. 403 - 97 - 2.

Dokument č. 10

Obežník Demokratickej strany o účasti členov DS na činnosti ľudových súdov z 12. júna 1945.

D e m o k r a t i c k á s t r a n a

Číslo: 4/1945/prez.

Vec: Ľudové súdy - účasť

členov DS na nich

Prísne dôverné !

Veľmi súrne!

O b e ž n í k č. 1/45/pol.

Expozitúram ÚS DS v Košiciach, Banskej Bystrici a v Žiline

Všetkým okresným sekretariátom - pokiaľ doteraz nie sú zriadené - predsedom okresných organizácií.

Ústrediu Demokratickej strany došli správy, podľa ktorých miestne /okresné/ organizácie DS sa chovajú pasívne k výzvam národných výborov, aby podali návrhy na obsadenie miest prisediacich v miestnych /okresných/ ľudových súdoch. Ústredný sekretariát veľmi dôrazne